Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MELCHIOR WATHELET IŠVADA,
pateikta 2016 m. rugsėjo 7 d.[1]

Byla C-496/15

Alphonse Eschenbrenner
prieš
Bundesagentur für Arbeit

(Landessozialgericht Rheinland-Pfalz (Reino krašto-Pfalco apygardos socialinių bylų teismas, Vokietija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvas darbuotojų judėjimas — SESV 45 straipsnis — Reglamentas (ES) Nr. 492/2011 — 7 straipsnis — Nediskriminavimo principas — Pasienio darbuotojas, apmokestinamas pajamų mokesčiu gyvenamosios vietos valstybėje narėje — Direktyva 2008/94/EB — Darbdavio bankroto atveju darbo vietos valstybės narės mokama išmoka — Apskaičiavimo taisyklės — Tariamas atsižvelgimas į darbo vietos valstybėje narėje taikomą darbo užmokesčio mokestį“

I – Įžanga

1. Šis *Landessozialgericht Rheinland-Pfalz* (Reino krašto-Pfalco apygardos socialinių bylų teismas, Vokietija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2015 m. rugsėjo 22 d., susijęs su SESV 45 straipsnio ir 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje[2] 7 straipsnio išaiškinimu.

2. Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp Prancūzijoje gyvenančio Prancūzijos piliečio Alphonse Eschenbrenner ir *Bundesagentur für Arbeit* (Federalinė darbo agentūra, Vokietija, toliau – agentūra). Šis ginčas susijęs su tariamu agentūros atsižvelgimu į Vokietijoje taikomą darbo užmokesčio mokestį nustatant A. Eschenbrenner mokėtiną išmoką jo darbdaviui Vokietijoje tapus nemokiam.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 141, 2011, p. 1.

II – **Teisinis pagrindas**

A – *Tarptautinė teisė*

3. 1959 m. liepos 21 d. Paryžiuje Prancūzijos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ir tarpusavio administracinės ir teisinės pagalbos taisyklių pajamų ir turto mokesčių, taip pat patentų ir žemės mokesčių srityje nustatymo (toliau – sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo) 13 straipsnyje nustatyta:

„(1) Taikant toliau nurodytų punktų nuostatas, pajamos iš samdomojo darbo apmokestinamos tik toje susitariančiojoje valstybėje, kurioje vykdoma asmens veikla, iš kurios gaunamos šios pajamos. <…>

<…>

(5) a) Nukrypstant [nuo šio straipsnio 1 punkto], asmenų, dirbančių susitariančiosios valstybės pasienio teritorijoje ir turinčių nuolatinę gyvenamąją vietą kitos susitariančiosios valstybės pasienio teritorijoje, kur šie asmenys paprastai grįžta kiekvieną dieną, pajamos iš samdomojo darbo apmokestinamos tik toje kitoje valstybėje;

<…>“

4. Sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo 14 straipsnyje nustatyta:

„1) „Darbo užmokestis ir analogiški atlygiai, taip pat senatvės pensijos, mokamos vienos iš susitariančiųjų valstybių, žemės (*Land*) ar susitariančiosios valstybės arba žemės (*Land*) viešosios teisės reglamentuojamo juridinio asmens fiziniams asmenims, gyvenantiems kitoje susitariančioje valstybėje dėl esamų ar buvusių administracinių ar karinių tarnybų, yra apmokestinami tik pirmoje valstybėje. <…>

2) 1 punkto pirmas sakinys taip pat taikomas:

1. Sumoms, mokamoms pagal teisės aktuose numatytą socialinį draudimą;

<…>“

B – *Sąjungos teisė*

1. Reglamentas Nr. 492/2011

5. Reglamento Nr. 492/2011 I skyriaus „Įdarbinimas, vienodos sąlygos ir darbuotojų šeimos“ 2 skirsnyje „Įdarbinimas ir vienodo požiūrio užtikrinimas“ esantis 7 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Darbuotojui, jei jis yra valstybės narės pilietis, negali būti sudarytos skirtingos įdarbinimo ir darbo sąlygos, nei tos valstybės narės, kurioje jis dirba, piliečiams dėl jo pilietybės, ypač nustatant darbo užmokestį ir atleidžiant iš darbo, o jam tampant bedarbiu – jį grąžinant arba vėl priimant į darbą.

2. Jis naudojasi tomis pačiomis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis, kaip ir vietiniai darbuotojai.

<…>“

2. Direktyva 2008/94/EB

6. 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/94/EB dėl darbuotojų apsaugos jų darbdaviui tapus nemokiam[3] 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Ši direktyva taikoma su darbo sutartimis ar darbo santykiais susijusiems darbuotojų reikalavimams, pateiktiems 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems nemokiems darbdaviams.

<…>“

7. Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžiamos sąlygos, kuriomis darbdavys pagal šią direktyvą laikomas nemokiu. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Ši direktyva nepažeidžia nacionalinės teisės aktuose vartojamų sąvokų „darbuotojas“, „darbdavys“, „darbo užmokestis“, „neatidėliotina teisė“ ir „būsimoji teisė“.

<…>“

8. Direktyvos 2008/94 3 straipsnyje nustatyta:

„Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad garantijų institucijos garantuotų, laikantis 4 straipsnio reikalavimų, darbuotojams neįvykdytų reikalavimų, kylančių dėl darbo sutarčių ar darbo santykių, sumokėjimą, įskaitant, jeigu numatyta nacionalinės teisės aktais, išeitines išmokas dėl nutrauktų darbo santykių.

Reikalavimai, kuriuos perėmė garantijų institucija, yra neįvykdyti su darbo užmokesčiu susiję reikalavimai už laikotarpį iki valstybių narių nustatytos datos ir (arba), kai kuriais atvejais, po jos.“

9. Direktyvos 2008/94 4 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės turi teisę apriboti 3 straipsnyje nurodytų garantijų institucijų atsakomybę.

2. Jeigu valstybės narės pasinaudoja 1 dalyje nurodyta galimybe, jos nurodo laikotarpį, už kurį garantijų institucija turi sumokėti neįvykdytus reikalavimus. Tačiau jis negali būti trumpesnis nei laikotarpis, apimantis paskutinių trijų mėnesių darbo santykių iki ir (arba) po 3 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos datos, darbo užmokestį.

<…>

3. Valstybės narės gali nustatyti maksimalų garantijų institucijos mokėjimų dydį. Šis dydis negali būti mažesnis už tą, kuris socialiniu atžvilgiu atitinka šioje direktyvoje nustatytą socialinį tikslą.

<…>“

3 — OL L 283, 2008, p. 36.

C – *Vokietijos teisė*

10. *Einkommensteuergesetz* (Pajamų mokesčio įstatymas) 3 straipsnyje numatyta:

„Nuo mokesčio atleidžiama <…>

2. <…>

b) bankroto atveju mokama išmoka <…>“

11. *Sozialgesetzbuch* (Socialinės apsaugos kodekso, toliau – SGB) III knygos (toliau – SGB III) 165 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Darbuotojai turi teisę į išmoką darbdaviui tapus nemokiam, jeigu jie dirba samdomąjį darbą šalies teritorijoje ir jeigu dėl jų darbdavio nemokumo jie turi iš nesumokėto darbo užmokesčio kylančių reikalavimų už tris paskutinius darbo sutarties mėnesius <…>“.

12. SGB III 167 straipsnyje „Dydis“ numatyta:

„(1) Bankroto atveju mokama išmoka yra grynojo darbo užmokesčio dydžio, prilygsta bendrajam darbo užmokesčiui ir neviršija SGB III 341 straipsnio 4 dalyje nustatytos įmokų apskaičiavimo ribos, atėmus pagal teisės aktus išskaičiuojamas sumas.

(2) Jei darbuotojas

<…>2. neapmokestinimas pajamų mokesčiu nacionalinėje teritorijoje ir mokesčiu už išmoką, mokamą bankroto atveju pagal jam taikytinas nuostatas, iš jo darbo užmokesčio išskaičiuojami mokesčiai, kurie būtų buvę atskaičiuoti iš šio darbo užmokesčio, jeigu darbuotojas būtų buvęs apmokestintas pajamų mokesčiu nacionalinėje teritorijoje.“

13. SGB III 169 straipsnio „Subrogacija“ pirmame sakinyje nurodyta:

„Iš darbo užmokesčio kylantys reikalavimai, kuriais remiantis atsiranda teisė į išmoką bankroto atveju, subrogacijos būdu perleidžiami [agentūrai], jeigu reikalaujama bankroto atveju mokamos išmokos.“

III – **Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

14. Prancūzijos pilietis A. Eschenbrenner gyvena Prancūzijoje. Nuo 1996 m. jis dirbo Vokietijoje įsikūrusioje įmonėje pasienio darbuotoju, kaip tai suprantama pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo. Todėl Vokietijoje gaunamos jo pajamos buvo apmokestinamos Prancūzijoje.

15. 2012 m. birželio 29 d. buvo pradėta A. Eschenbrenner darbdavio bankroto procedūra.

16. A. Eschenbrenner visas darbo užmokestis buvo mokamas iki 2012 m. kovo mėn. Pagal išankstinio finansavimo mechanizmą laikinasis bankroto administratorius sumokėjo A. Eschenbrenner 3 550,24 EUR darbo užmokestį už laikotarpį nuo 2012 m. balandžio 1 d. iki birželio 28 d. Pagal bankroto administratoriaus išduotą pažymą dėl bankroto atveju mokamos išmokos A. Eschenbrenner už minėtą laikotarpį priklausė neišmokėti 5 571,88 EUR [4].

4 — Iš šios sumos buvo išskaičiuota 1 094,57 EUR socialinio draudimo įmokų suma (2012 m. balandžio mėn. – 379,11 EUR, gegužės mėn. – 371,23 EUR, birželio mėn. – 344,23 EUR). Be to, A. Eschenbrenner už balandžio mėn. gavo 36,90 EUR avansą kaip išlaidų kompensaciją, kuri jau buvo įskaičiuota į 5 571,88 EUR sumą.

17. 2012 m. liepos 13 d. A. Eschenbrenner pateikė prašymą skirti jam bankroto atveju mokamą išmoką. 2012 m. liepos 18 d. sprendimu jam paskirta iš viso 356,77 EUR dydžio bankroto atveju mokama išmoka. Agentūra apskaičiavo šią sumą, prieš tai iš A. Eschenbrenner bendrojo darbo užmokesčio atskaičiavusi socialines įmokas, 2012 m. balandžio mėn. išmokėtą avansą, kurį laikinasis bankroto administratorius skyrė pagal išankstinio finansavimo mechanizmą, ir tariamai atskaičiavo Vokietijos teisės aktuose numatytą darbo užmokesčio mokestį.

18. A. Eschenbrenner dėl tokio sprendimo pateiktame skunde teigia, kad tariamas atsižvelgimas į Vokietijoje taikomą darbo užmokesčio mokestį prieštarauja Sąjungos teisei, nes jis nebuvo apmokestinamas mokesčiu Vokietijoje. 2012 m. rugsėjo 18 d. sprendimu agentūra atmetė šį skundą remdamasi tuo, kad išmokos suma buvo apskaičiuota teisingai pagal Vokietijoje galiojančias nuostatas.

19. 2012 m. spalio 18 d. A. Eschenbrenner apskundė tokį sprendimą *Sozialgericht* (Socialinių bylų teismas). Jis tvirtina, kad SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytas bankroto atveju mokamos išmokos apskaičiavimo būdas neatitinka SESV 45 straipsnio, nes jis neigiamai atsiliepia jo, kaip pasienio darbuotojo, padėčiai. Kaip teigia A. Eschenbrenner, Vokietijoje dirbantys darbuotojai gauna 100 % grynųjų ankstesnių pajamų dydžio išmoką, mokamą bankroto atveju, o jis, kaip pasienio darbuotojas, paprastai apmokestinamas Prancūzijoje, gavo gerokai mažesnę už savo ankstesnes grynąsias pajamas sumą, nes buvo tariamai atsižvelgta į Vokietijoje taikomą mokestį, kuris yra gerokai didesnis nei taikytinas Prancūzijoje.

20. *Sozialgericht* (Socialinių bylų teismas) 2013 m. spalio 16 d. sprendimu atmetė ieškinį. 2013 m. gruodžio 9 d. A. Eschenbrenner pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

21. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, bankroto atveju mokamos išmokos suma iš esmės turi būti lygi grynajam darbo užmokesčiui. Tačiau taikant SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytą apskaičiavimo būdą ši išmoka neleistų būtent pasienio darbuotojams kompensuoti jų ankstesnio grynojo darbo užmokesčio. Jis pažymi, jog 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Merida* (C-400/02, EU:C:2004:537) ir 2012 m. birželio 28 d. Sprendime *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399) Teisingumo Teismas atitinkamai laikėsi nuomonės, kad tariamas Vokietijoje mokėtino pajamų mokesčio atskaičiavimas apskaičiuojant, pirma, papildomos laikinosios išmokos sumą buvusiems civiliams jungtinių karinių pajėgų darbuotojams Vokietijoje ir, antra, užmokesčio priedus, mokamus ne visą darbo laiką dirbantiems darbuotojams, reiškė netiesioginę diskriminaciją.

22. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, skirtingai nei minėtose dviejose bylose nagrinėtų situacijų atveju, pagal SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktą dvigubas apmokestinimas faktiškai neatsiranda, nes šiuo atveju apskaičiuojant bankroto atveju mokamą išmoką tariamai atsižvelgiama tik į mokestį, kuris būtų mokėtinas Vokietijoje.

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar *Sozialgericht* (socialinių bylų teismas) pateiktas aiškinimas, pagal kurį bankroto atveju mokamos išmokos gavėjas išlaiko skolinį reikalavimą savo darbdaviui, kiek jis susijęs su mokesčiu apmokestinama jo bendrojo darbo užmokesčio dalimi. Iš tiesų, net jei pasienio darbuotojas išlaikytų skolinį reikalavimą savo darbdaviui, jam reikėtų įdėti daugiau pastangų ir apskritai jis būtų mažiau apsaugotas nei Vokietijos darbuotojas, nes, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, gali būti, kad, patenkinus kitus reikalavimus per bankroto procedūrą, jo reikalavimas nebus apmokėtas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad toks aiškinimas gali prieštarauti Direktyvai 2008/94, kurioje iš esmės numatyta kompensuoti visus nesumokėto darbo užmokesčio reikalavimus.

24. Šiomis aplinkybėmis *Landessozialgericht Rheinland-Pfalz* (Reino krašto-Pfalco apygardos socialinių bylų teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar su Sąjungos pirminės ir (arba) antrinės teisės normomis [visų pirma SESV 45 straipsniu ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsniu] suderinama tai, kad Vokietijoje dirbusiam, tačiau kitoje valstybėje narėje gyvenančiam darbuotojui, kuris Vokietijoje nėra pajamų mokesčio mokėtojas ir kuriam bankroto atveju mokama išmoka pagal jam taikomas taisykles neapmokestinama, paskelbus jo darbdaviui bankrotą, iš darbo užmokesčio, pagal kurį apskaičiuojama jam priklausanti bankroto atveju mokama išmoka, išskaitomi tariami mokesčiai, kurie pajamų mokesčio prievolės Vokietijoje atveju būtų mokami išskaitant iš darbo užmokesčio, jei šis darbuotojas nebegali darbdaviui pareikšti su nesumokėtu bendruoju darbo užmokesčiu susijusio reikalavimo?

2. Jei į pirmąjį klausimą bus atsakyta neigiamai, ar su Europos Sąjungos pirminės ir (arba) antrinės teisės normomis suderinama tai, kad, esant nurodytoms aplinkybėms, darbuotojas darbdaviui vis dar gali pareikšti su nesumokėtu bendruoju darbo užmokesčiu susijusį reikalavimą?“

IV – **Procesas Teisingumo Teisme**

25. Rašytines pastabas pateikė Vokietijos vyriausybė ir Europos Komisija. Jos pateikė žodines pastabas per 2016 m. liepos 7 d. vykusį teismo posėdį.

V – **Analizė**

26. Savo klausimais, kuriuos, mano nuomone, reikėtų nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 45 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jais draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai kaip SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktas, pagal kurį, priešingai nei darbuotojams, kurie apmokestinami pajamų mokesčiu Vokietijoje [5], pasienio darbuotojams, kurie neapmokestinami nei pajamų mokesčiu Vokietijoje, nei mokesčiu Prancūzijoje mokant išmoką bankroto atveju, negarantuojama jų ankstesniam grynajam darbo užmokesčiui prilygstanti bankroto atveju mokama išmoka.

27. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia, ar pasienio darbuotojo galėjimas pareikšti savo darbdaviui reikalavimą dėl jam nesumokėto darbo užmokesčio arba negalėjimas to padaryti turi įtaką bylos baigčiai.

A – *Pirminės pastabos*

28. Bankroto atveju mokama išmoka, kurią A. Eschenbrenner sumokėjo agentūra, susijusi su nesumokėto darbo užmokesčio reikalavimais, kylančiais iš darbo santykių už laikotarpį nuo 2012 m. balandžio 1 d. iki birželio 28 d., t. y. tris mėnesius.

29. Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad pagal SGB III 167 straipsnio 1 dalį bankroto atveju mokama išmoka yra darbuotojo grynojo darbo užmokesčio dydžio, prilygstančio jo bendrajam darbo užmokesčiui [6], atėmus Vokietijoje taikytiną pajamų mokestį.

5 — Žr. SGB III 167 straipsnio 1 dalį.

6 — Neviršijant SGB III 341 straipsnio 4 dalyje numatytos įmokų apskaičiavimo ribos. Neatrodo, kad ši viršutinė riba būtų ginčijama pagrindinėje byloje.

30. Tačiau pagal SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktą[7], kalbant apie tokį pasienio darbuotoją kaip A. Eschenbrenner, kuris nėra nei apmokestinamas pajamų mokesčiu Vokietijoje, nei mokesčiu už bankroto atveju mokamą išmoką pagal Prancūzijoje jam taikytinas nuostatas, iš šios išmokos tariamai atskaičiuojamas Vokietijoje taikytinas pajamų mokestis.

31. Iš to darytina išvada, kad nors nagrinėjamų pasienio darbuotojų padėtis yra tokia pati kaip darbuotojų, apmokestinamų pajamų mokesčiu Vokietijoje, kiek tai susiję su bankroto atveju skiriamos išmokos *suma*, priešingai nei pajamų mokesčiu Vokietijoje apmokestinami darbuotojai, pasienio darbuotojai negauna jų ankstesniam grynajam darbo užmokesčiui prilygstančios išmokos, mokamos bankroto atveju.

32. Taigi išmoka, kurią jie gauna bankroto atveju, neleidžia kompensuoti tokio pasienio darbuotojo kaip A. Eschenbrenner ankstesnio grynojo darbo užmokesčio, nes pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo tariama dalis, atitinkanti Vokietijoje mokamą pajamų mokestį, yra didesnė už Prancūzijoje prieš tai taikytą pajamų mokestį[8].

B – *Dėl dvigubo apmokestinimo nebuvimo ir Vokietijos Federacinės Respublikos kompetencijos mokesčių srityje*

33. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, pirma, bankroto atveju mokamos išmokos dvigubo apmokestinimo išvengimo priemonės Vokietijos teisinėje sistemoje buvo nustatytos sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad teisė apmokestinti tokių pasienio darbuotojų kaip A. Eschenbrenner bankroto atveju mokamą išmoką priklauso tik Vokietijos Federacinei Respublikai, ir, antra, SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktu[9], nesukelia didesnės faktinės dvigubo apmokestinimo rizikos.

34. Atsižvelgdamas į dvigubo apmokestinimo nebuvimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar nagrinėjami nacionalinės teisės aktai yra aptariamus pasienio darbuotojus diskriminuojanti priemonė, nesuderinama su SESV 45 straipsnio 2 dalimi ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsniu.

35. Iš tiesų bylose, kuriose priimtas 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Merida* (C-400/02, EU:C:2004:537, 37 punktas)[10] ir 2012 m. birželio 28 d. Sprendimas *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399)[11], Teisingumo Teismas savo motyvus bent iš dalies grindė tuo, kad pasienio darbuotojui kilo dvigubo apmokestinimo rizika.

7 — Kaip nurodo Vokietijos vyriausybė, ši nuostata yra SGB III 167 straipsnio 1 dalyje numatytos taisyklės išimtis.

8 — T. y. prieš jo darbdaviui tampant nemokiam.

9 — Reikia pažymėti, kad SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punkto, kuriame numatytas, be kita ko, tariamų mokesčių atskaičiavimas, nėra Vokietijos mokesčių kodekse.

10 — Toje byloje Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad pagal nediskriminavimo principą buvo draudžiamas kolektyvinėje sutartyje numatytas nacionalinis reglamentavimas, pagal kurį socialinės išmokos, kaip antai nedarbo atveju skiriamos papildomos laikinosios išmokos, skiriamos atleidžiant pagal darbo sutartį dirbančius darbuotojus ir mokamos darbo vietos valstybės narės joje gyvenantiems ir kitoje valstybėje narėje apmokestinamiems darbuotojams, suma apskaičiuojama taip, kad darbo vietos valstybėje narėje mokėtinas darbo užmokesčio mokestis tariamai išskaitomas, nustatant šios išmokos apskaičiavimo pagrindą, nors pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo darbo užmokestis ar analogiški atlygiai, mokami darbo vietos valstybėje narėje negyvenantiems darbuotojams, apmokestinami tik jų gyvenamosios vietos valstybėje narėje.

11 — Byloje, kurioje buvo priimtas 2012 m. birželio 28 d. Sprendimas *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399), pagal darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus schemą darbdavio sumokėtas priedas buvo apskaičiuojamas taip, kad darbuotojo darbo vietos valstybėje mokėtinas darbo užmokesčio mokestis buvo tariamai atskaičiuojamas nustatant šio priedo apskaičiavimo pagrindą, nors pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo pasienio darbuotojams mokami atlyginimai, darbo užmokesčiai ir analogiški atlygiai, buvo apmokestinami jų gyvenamosios vietos valstybėje narėje. Minėto sprendimo 45 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad „pasienio darbuotojų atveju tariamas Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesčio taikymas kliudo išmokėti priedą, atitinkantį apie 85 % grynojo užmokesčio, gauto anksčiau už darbą visą darbo dieną, priešingai nei paprastai yra Vokietijoje gyvenančių darbuotojų atveju“.

36. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, nesant Sąjungos suvienodinimo ar suderinimo priemonių, valstybės narės lieka kompetentingos sutartimis arba vienašališkai nustatyti savo apmokestinimo įgaliojimų paskirstymo kriterijus, visų pirma kad būtų išvengta dvigubo apmokestinimo. Jos turi imtis priemonių, būtinų tam, kad būtų išvengta dvigubo apmokestinimo situacijų, taikydamos, be kita ko, tarptautinėje mokesčių praktikoje naudojamus kriterijus [12].

37. Todėl manau, kad Vokietijos Federacinės Respublikos teisės apmokestinti išmoką, skiriamą bankroto atveju tokiems pasienio darbuotojams kaip A. Eschenbrenner pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ir vidaus teisės aktus, neturi būti kvestionuojama [13]. Vis dėlto ši išvada (o konkrečiau tai, kad šioje byloje sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo laikomasi ir dvigubo apmokestinimo nėra) savaime nereiškia, kad Vokietijos teisės aktai atitinka Sąjungos teisę [14].

C – *Sąjungos teisės nuostatoje įtvirtintas nediskriminavimo principas kaip pirmojo prejudicinio klausimo dalykas*

38. Pagal SESV 45 straipsnio 2 dalį draudžiama bet kokia su darbu, darbo užmokesčiu ir kitomis darbo sąlygomis susijusi valstybių narių darbuotojų diskriminacija dėl pilietybės. Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 ir 2 dalys tėra tik speciali SESV 45 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto nediskriminavimo principo išraiška specifinėse darbo sąlygų, darbo ir socialinių lengvatų suteikimo srityse. Todėl Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 ir 2 dalis reikia aiškinti taip pat kaip SESV 45 straipsnio 2 dalį [15].

39. Pagal vienodo požiūrio principą, numatytą ir SESV 45 straipsnyje, ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnyje, draudžiama ne tik atvira diskriminacija dėl pilietybės, bet ir visos netiesioginės diskriminacijos formos, kuriomis, taikant atskyrimo kriterijus, iš esmės pasiekiamas toks pats rezultatas. Išskyrus atvejus, kai nacionalinės teisės nuostata yra objektyviai pateisinama ir proporcinga siekiamam tikslui, ji turi būti laikoma netiesiogiai diskriminuojančia, jeigu dėl savo pobūdžio gali labiau paveikti darbuotojus migrantus nei vietinius darbuotojus ir dėl to pirmieji gali patekti į ypač nepalankią padėtį [16]. Tam, kad priemonė galėtų būti laikoma netiesiogiai diskriminuojančia, nebūtina, kad ji būtų palanki visiems tos valstybės piliečiams arba būtų nepalanki tik kitų valstybių narių piliečiams, o šios valstybės narės piliečiams tokios įtakos neturėtų [17].

40. Be to, pagal nediskriminavimo principą panašios situacijos negali būti vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai [18].

12 — Žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimą *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-157/10, EU:C:2011:813, 28, 29, 31 ir 32 punktai ir juose nurodyta teismo praktika).

13 — Šiuo klausimu žr. 1998 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Gilly* (C-336/96, EU:C:1998:221, 30 punktas).

14 — Be to, man kyla klausimas, ar Vokietijos Federacinė Respublika tikrai įgyvendino savo kompetenciją mokesčių srityje, kiek tai susiję su A. Eschenbrenner bankroto atveju išmokėta išmoka, nes pagal *Einkommensteuergesetz* (Pajamų mokesčio įstatymas) 3 straipsnio 2 punkto b papunktį ši išmoka atleidžiama nuo visų mokesčių ir tariamu mokesčio atskaičiavimu iš tikrųjų galėjo būti siekiama, kad gavėjas negautų didesnės sumos nei jo grynasis darbo užmokestis, kurį jis būtų gavęs, jeigu jo darbdavys nebūtų tapęs nemokus, net jei Vokietijos vyriausybė to ir nepripažino per posėdį. Be to, paradoksalu iš apmokestintinos, tačiau nuo mokesčio Vokietijoje atleistos išmokos atskaičiuoti Vokietijoje taikomo darbo užmokesčio mokesčiui prilygstančią sumą (faktiškai tik bendrą sumą, neišskaičiuojant jokių sumų, susijusių su apmokestinamojo asmens asmenine ir šeimine padėtimi), lyg darbuotojas būtų apmokestinamas Prancūzijoje!

15 — Žr. 2013 m. birželio 20 d. Sprendimą *Giersch ir kt.* (C-20/12, EU:C:2013:411, 35 punktas) ir 2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimą *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken* (C-514/12, EU:C:2013:799, 23 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

16 — Žr. 2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimą *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken* (C-514/12, EU:C:2013:799, 25 ir 26 punktai).

17 — Žr. 2012 m. birželio 28 d. Sprendimą *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399, 41 punktas).

18 — Žr. 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimą *Merida* (C-400/02, EU:C:2004:537, 22 punktas).

41. Reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas aiškiai neanalizuoja klausimo, ar bankroto atveju mokama išmoka yra „darbo užmokestis“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 492/2001 7 straipsnio 1 dalį, ar „socialinė lengvata“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 7 straipsnio 2 dalį[19]. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad, kaip nurodo minėtas teismas, ir pagal sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo 14 straipsnio 2 dalies 1 punktą bankroto atveju mokama išmoka apmokestinama ją skiriančioje šalyje[20], mano supratimu, reikia daryti išvadą, kad, kaip teigia minėtas teismas, ši išmoka mokama „pagal teisės aktuose numatytą socialinį draudimą“ ir yra socialinė lengvata. Taip pat pažymiu, jog Vokietijos vyriausybė savo pastabose teigia, kad bankroto atveju mokama išmoka yra užimtumui skatinti mokama socialinė lengvata.

42. Bet kuriuo atveju, kaip Komisija pažymi savo rašytinėse pastabose, nesvarbu, ar bankroto atveju mokamai išmokai taikoma Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio 1, ar 2 dalis, nes šiomis dviem nuostatomis įgyvendinamas SESV 45 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas vienodo požiūrio principas.

43. Manau, kad argumentuojant, be SESV 45 straipsnio ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio, reikėtų paminėti ir Direktyvą 2008/94, nors ji ir nenurodyta prejudiciniuose klausimuose.

D – *Direktyva 2008/94*

44. Kadangi Direktyvos 2008/94 3 straipsnyje nustatytas įpareigojimas sumokėti neįvykdytus pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų reikalavimus[21], prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą dėl A. Eschenbrenner išmokėtos bankroto atveju mokamos išmokos reikia vertinti atsižvelgiant į socialinį šios direktyvos tikslą.

45. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas pabrėžė, kad su darbo santykiais susijusių reikalavimų apmokėjimas dėl savo pobūdžio yra labai svarbus suinteresuotiesiems asmenims[22].

46. Be to, 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendime *van Ardennen* (C-435/10, EU:C:2011:751, 27 ir 28 punktai) Teisingumo Teismas konstatavo, kad 1980 m. spalio 20 d. Tarybos direktyvos 80/987/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su darbuotojų apsauga jų darbdaviui tapus nemokiam, suderinimo[23], kurios nuostatos iš esmės atitinka Direktyvos 2008/94 nuostatas[24], tikslas yra užtikrinti *minimalią visų darbuotojų apsaugą* Sąjungos lygmeniu[25] darbdaviui tapus nemokiam, apmokant nepatenkintus reikalavimus, kylančius iš darbo sutarčių ar darbo santykių ir susijusius su darbo užmokesčiu už konkretų laikotarpį. Būtent dėl to Direktyvos 2008/94 3 straipsniu valstybės narės įpareigojamos imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad garantijų institucijos, laikydamosi šios direktyvos 4 straipsnio reikalavimų, garantuotų darbuotojams minėtų neapmokėtų reikalavimų apmokėjimą.

47. Pagal Direktyvos 2008/94 4 straipsnį valstybėms narėms suteikiama teisė apriboti mokėjimo įpareigojimą, nustatant referencinį arba garantinį laikotarpį ir (arba) maksimalų mokėjimų dydį[26].

19 — 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Visciano* (C-69/08, EU:C:2009:468) 29 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų reikalavimų teisinis pobūdis turi būti nustatytas nacionalinėje teisėje.

20 — T. y. šioje byloje – Vokietijoje.

21 — Žr. 2011 m. vasario 10 d. Sprendimą *Andersson* (C-30/10, EU:C:2011:66, 22 punktas).

22 — Žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimą *Visciano* (C-69/08, EU:C:2009:468, 44 punktas).

23 — OL L 283, 1980, p. 23, iš dalies pakeistos 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/74/EB; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 317.

24 — Iš tiesų 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Andersson* (C-30/10, EU:C:2011:66) 20 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad Direktyva 2008/94 kodifikuota Direktyva 80/987 ir jų nuostatos yra iš esmės tapačios.

25 — Direktyvos 2008/94 3 konstatuojamojoje dalyje numatyta: „Būtina apsaugoti darbuotojus jų darbdaviui tapus nemokiam ir suteikti darbuotojams minimalų apsaugos lygį, ypač siekiant garantuoti neįvykdytų reikalavimų sumokėjimą, tuo pat metu atsižvelgiant į Bendrijos subalansuotos ekonominės ir socialinės plėtros poreikį. Dėl to valstybės narės turėtų įsteigti instituciją, kuri garantuotų neįvykdytų reikalavimų sumokėjimą atitinkamiems darbuotojams.“

26 — Šiuo klausimu žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimą *Gomes Viana Novo ir kt.* (C-309/12, EU:C:2013:774, 22 punktas).

48. Todėl valstybės narės pagal Direktyvos 2008/94 4 straipsnio 1 dalį turi teisę apriboti mokėjimo įpareigojimą konkrečiu laikotarpiu, nustatytu laikantis šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje reglamentuotos tvarkos [27]. Šiuo atžvilgiu iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad bankroto atveju mokama išmoka yra už tris paskutinius darbo sutarties mėnesius, ir taip yra pagal SGB III 165 straipsnio 1 dalį.

49. Be to, Direktyvos 2008/94 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta valstybių narių teisė numatyti maksimalų pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams neapmokėtų reikalavimų apmokėjimo garantijos dydį, kad nebūtų išmokamos šios direktyvos socialinį tikslą viršijančios sumos. Tačiau Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nors valstybės narės turi teisę nustatyti maksimalų neapmokėtų reikalavimų garantijos dydį, *jos turi užtikrinti, kad, neviršijant šio maksimalaus dydžio, būtų apmokėti visi atitinkami neapmokėti reikalavimai* [28].

50. Vis dėlto, nors Direktyvos 2008/94 3 straipsnyje numatyta, jog garantijų institucijos garantuoja pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams neįvykdytų reikalavimų sumokėjimą, pritariu Vokietijos vyriausybės pastaboms, kad „vis dėlto šioje direktyvoje nėra jokios nuostatos, susijusios su tuo, ar kalbama apie bendrąsias, ar grynąsias vertes, ir su tuo, kaip bankroto atveju mokamą išmoką prireikus reikėtų vertinti mokesčių požiūriu“. Iš tiesų Direktyva 2008/94 nagrinėjamų reikalavimų mokestinis vertinimas nereglamentuotas. Todėl, nesant derinimo pagal Sąjungos teisę, valstybės narės turi teisę apmokestinti išmoką, atitinkančią pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų neapmokėtus reikalavimus, arba jos neapmokestinti.

51. Kalbant apie Vokietijoje gyvenančius darbuotojus, bankroto atveju mokama išmoka yra grynojo darbo užmokesčio dydžio. Iš to aišku, kad jiems bankroto atveju mokama išmoka iš esmės prilygsta jų grynajam darbo užmokesčiui, kurį jie anksčiau gavo dirbdami. Todėl, kalbant apie nagrinėjamą laikotarpį, šių darbuotojų padėtis, susijusi su jų grynuoju darbo užmokesčiu, atkuriama atgaline data, nes jie gauna savo ankstesnį grynąjį darbo užmokestį.

52. Tačiau, kalbant apie pasienio darbuotojus, kurių padėtis yra tokia kaip A. Eschenbrenner, Vokietijoje taikomo darbo užmokesčio mokesčio tariamas atskaičiavimas nustatant bankroto atveju mokamą išmoką pagal SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktą neleidžia pasiekti to paties rezultato [29].

53. Iš tiesų tariamas atsižvelgimas į Vokietijoje taikomą darbo užmokesčio mokestį turi nepalankų poveikį tokių pasienio darbuotojų kaip A. Eschenbrenner padėčiai ir dėl to jų padėtis tampa mažiau palanki nei Vokietijoje gyvenančių darbuotojų. Priešingai nei pastarųjų darbuotojų atveju, pasienio darbuotojų padėtis, susijusi su jų grynuoju darbo užmokesčiu už nagrinėjamą laikotarpį, nėra atkuriama ar atstatoma atgaline data [30].

54. Taigi atrodo, kad pagal nacionalinės teisės aktus pasienio darbuotojai vertinami taip pat kaip ir Vokietijoje gyvenantys darbuotojai, nors jų padėtis nėra panaši [31]. Iš tiesų prieš darbdaviui tampant nemokiam A. Eschenbrenner buvo apmokestinamas mokesčiu Prancūzijoje ir gavo didesnes grynąsias pajamas nei darbuotojas, kurio padėtis buvo tokia pat kaip jo, tačiau kuris gyveno Vokietijoje.

27 — Žr. 1998 m. liepos 14 d. Sprendimą *Regeling* (C-125/97, EU:C:1998:358, 20 punktas).

28 — Žr. 2004 m. kovo 4 d. Sprendimą *Barsotti ir kt.* (C-19/01, C-50/01 ir C-84/01, EU:C:2004:119, 36 punktas). Iš to darytina išvada, kad Direktyvos 2008/94 4 straipsnį reikia aiškinti siaurai, kad aiškinimas atitiktų socialinį jos tikslą – užtikrinti *minimalią visų darbuotojų apsaugą*. Pagal analogiją taip pat žr. 1998 m. liepos 14 d. Sprendimą *Regeling* (C-125/97, EU:C:1998:358, 20 punktas).

29 — Pagal analogiją žr. 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimą *Merida* (C-400/02, EU:C:2004:537, 28 punktas).

30 — Komisijos nuomone, nepagrįsta taikyti išskaitymus, kurie nebūtų taikomi, jeigu darbdavys nebūtų tapęs nemokus.

31 — Vokietijos vyriausybės nuomone, yra priešingai – pasienio darbuotojų ir Vokietijoje gyvenančių darbuotojų padėtis yra panaši.

55. Vokietijos vyriausybės nuomone, SGB III 167 straipsnio 2 dalies 2 punktas iš esmės nelemia mažiau palankios darbuotojų migrantų ir pasienio darbuotojų padėties. Šios vyriausybės teigimu, atsižvelgiant į kiekvienos bylos ypatumus, visų pirma į individualius darbuotojų apmokestinimo tarifus skirtingose Sąjungos valstybėse narėse, tokia nuostata pavieniais atvejais gali sukelti nepalankių arba palankių pasekmių pasienio darbuotojo padėčiai, atsižvelgiant į tai, ar taikomas mokestis didžiausias yra Vokietijoje, ar kitoje valstybėje narėje.

56. Svarbu pažymėti, kad nepalankios arba kaip tik palankios pasekmės, kurių gali atsirasti dėl valstybių narių taikomų skirtingų apmokestinimo tarifų, kurių nustatymas, nesant šioje srityje priimtų Sąjungos teisės aktų, priklauso valstybių narių kompetencijai, savaime negali reikšti Sąjungos teisėje draudžiamos diskriminacijos [32].

57. Tačiau jeigu valstybės narės joje gyvenančiam darbuotojui bankroto atveju mokama išmoka atitinka jo grynąjį darbo užmokestį, kurį jis anksčiau gavo už darbą, ir taip ja siekiama atkurti iki darbdavio nemokumo buvusią padėtį (ir tai atitinka Direktyvos 2008/94 tikslą), ši valstybė narė turi užtikrinti tokį patį vertinimą pasienio darbuotojams [33].

58. Todėl, kalbant apie pasienio darbuotojus, Vokietijoje taikomo darbo užmokesčio tariamas atskaičiavimas neleidžia, kad bankroto atveju mokamos išmokos suma atitiktų anksčiau gautą grynąjį darbo užmokestį, priešingai nei yra kalbant apie Vokietijoje gyvenančius darbuotojus [34], todėl tai yra SESV 45 straipsniui ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsniu prieštaraujanti diskriminacija [35 36].

59. Taip pat manau, kad nagrinėjamais nacionalinės teisės aktais pažeidžiamas Direktyvos 2008/94 3 straipsnis, nes jais, neviršijant šios direktyvos 4 straipsnio 3 dalyje nustatyto maksimalaus dydžio, neužtikrinamas visų nagrinėjamų neapmokėtų reikalavimų apmokėjimas. Iš tiesų, nors Vokietijos Federacinės Respublikos teisė apmokestinti šią pagal šiuos reikalavimus išmokėtą išmoką negali būti ginčijama, šios teisės įgyvendinimu, tariamai atskaičiuojant Vokietijoje taikomą mokestį, kuris šiuo atveju yra didesnis nei anksčiau taikytas Prancūzijos mokestis, pažeidžiamas Direktyvos 2008/94 3 straipsnis ir šioje direktyvoje numatyta minimalios apsaugos sistema.

60. Be to, kadangi pagal Direktyvos 2008/94 3 straipsnį neapmokėtų reikalavimų sumokėjimą turi užtikrinti *garantijų institucijos*, agentūra ir šalyje gyvenantiems darbuotojams, ir pasienio gyventojams turi užtikrinti jų grynojo darbo užmokesčio sumokėjimą. Todėl, mano nuomone, tai, kad bankroto atveju mokamos išmokos gavėjas galimai išlaiko [37] reikalavimą darbdaviui dėl bendrojo savo darbo užmokesčio dalies, nėra reikšminga ir neturi įtakos bylos baigčiai.

32 — Pagal analogiją žr. 1998 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Gilly* (C-336/96, EU:C:1998:221, 47–50 punktai).

33 — Šiuo atžvilgiu pažymiu, jog dėl to, kad Vokietijos Federacinės Respublikos darbuotojui bankroto atveju mokama išmoka siekiama atkurti jo grynąjį atlyginimą, kurį jis gavo prieš darbdaviui tampant nemokiam, ši valstybė narė, nustatydama šią išmoką, turi teisę iš pasienio darbuotojo bendrojo darbo užmokesčio atskaičiuoti anksčiau jo sumokėtų mokesčių sumą. Todėl manau, kad Vokietijos Federacinė Respublika turėjo teisę iš A. Eschenbrenner bendrojo darbo užmokesčio atskaičiuoti mokesčių, kuriuos jis sumokėjo Prancūzijoje nuo to paties darbo užmokesčio prieš paskelbiant apie jo darbdavio nemokumą, sumą.

34 — Pagal analogiją žr. 2012 m. birželio 28 d. Sprendimą *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399, 45 punktas).

35 — Reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodo jokio šio diskriminacijos pateisinimo. Tačiau Vokietijos vyriausybė mano, kad „net ir netiesioginis įpareigojimas taikyti kitų valstybių narių mokesčių nuostatas galėtų lemti neigiamus sprendimus ir neproporcingą administracinių mokesčių padidėjimą“. Manau, kad šiuos prieštaravimus reikia atmesti. Iš tiesų 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Merida* (C-400/02, EU:C:2004:537) 30 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad „tokie argumentai bet kokiu atveju neturėtų pateisinti Vokietijos Federacinės Respublikos įsipareigojimų pagal [ESV] sutartį nevykdymo“. Taip pat žr. 2012 m. birželio 28 d. Sprendimą *Erny* (C-172/11, EU:C:2012:399, 48 punktas) ir pagal analogiją 2014 m. birželio 19 d. Sprendimą *Specht ir kt.* (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ir C-541/12, EU:C:2014:2005, 77 punktas).

36 — Juo labiau jeigu Vokietijos teisės aktų, pagal kuriuos bankroto atveju mokama išmoka neapmokestinama, tikslas yra užtikrinti, kad ši išmoka neviršytų to, ką jos gavėjas būtų gavęs kaip darbo užmokestį. Žr. šios išvados 14 išnašą. Tai patvirtina, kad Vokietijos Federacinė Respublika galėtų tariamai atskaičiuoti mokestį, kurį suinteresuotasis asmuo būtų turėjęs mokėti Prancūzijoje. Žr. šios išvados 33 išnašą.

37 — Pažymiu, jog iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Bundesarbeitsgericht* (Federalinis darbo teismas, Vokietija) kolegijos nesutaria dėl to, ar pasienio darbuotojas šiuo atžvilgiu faktiškai išsaugo reikalavimą savo darbdaviui.

VI – **Išvada**

61. Atsižvelgdamas į pateiktus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Landessozialgericht Rheinland-Pfalz* (Reino krašto-Pfalco apygardos socialinių bylų teismas) pateiktus prejudicinius klausimus:

Pagal SESV 45 straipsnį, 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje 7 straipsnį ir 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/94/EB dėl darbuotojų apsaugos jų darbdaviui tapus nemokiam 3 straipsnį draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos, priešingai pajamų mokesčiu nagrinėjamoje valstybėje narėje apmokestinamų darbuotojų ankstesnei padėčiai, pasienio darbuotojams, kurie nėra nei apmokestinami pajamų mokesčiu pastarojoje valstybėje narėje, nei mokesčiu už bankroto atveju mokamą išmoką pagal kitoje valstybėje narėje jiems taikomas nuostatas, negarantuojama jų ankstesniam grynajam darbo užmokesčiui prilygstanti išmoka, mokama bankroto atveju.